YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

12 päivänä toukokuuta 2005 *

Asiassa C-42/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka College van Beroep voor het bedrijfsleven (Alankomaat) on esittänyt 23.1.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 3.2.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Maatschap J. B. en R. A. M. Elshof

vastaan

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts (esittelevä tuomari) sekä tuomarit N. Colneric ja E. Levits,

julkisasiamies: M. Poiares Maduro,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.3.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Maatschap J. B. en R. A. M. Elshof, edustajanaan ingenieur A. B. Zwierstra,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehinään H. G. Sevenster ja S. Terstal,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään T. van Rijn ja A. Nijenhuis,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee poikkeuksellisista markkinoiden tukitoimenpiteistä sianliha- ja vasikanliha-alalla Alankomaissa 30 päivänä toukokuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1046/2001 (EYVL L 145, s. 31) 4 artiklan 3 kohdassa olevan käsitteen erä tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty riita-asiassa, jossa asianosaisina ovat Maatschap J. B. en R. A. M. Elshof (jäljempänä Elshof) ja Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Alankomaiden maatalous-, luonto- ja elintarvikeministeriö; jäljempänä ministeriö) ja jossa on kyse tuesta, joka Elshofille myönnettiin sen toimitettua vasikoita hävitettäviksi.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Asetuksella N:o 1046/2001 säädetään poikkeuksellisista tukitoimenpiteistä siitä syystä, että Alankomaissa ilmeni suu- ja sorkkatautia. Yhdellä näistä toimenpiteistä pyritään tukemaan tuottajia näiden toimittaessa eläintaudin esiintymisalueilta peräisin olevia vasikoita hävitettäviksi.

4 Tuon asetuksen 1 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Alankomaiden viranomaiset voivat 27 päivästä huhtikuuta 2001 alkaen myöntää tuottajille näiden pyynnöstä tukea CN-koodiin 0102 90 kuuluvien, alle 12 kuukauden ikäisten vasikoiden toimittamisesta niille."

5 Saman asetuksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Ainoastaan [eläintaudin esiintymis]alueilla — — kasvatettuja eläviä eläimiä voidaan toimittaa, jos Alankomaiden viranomaisten vahvistamia eläinlääkinnällisiä säännöksiä sovelletaan kyseisillä alueilla eläinten toimituspäivänä, jos eläimiä ei ole rokotettu suu- ja sorkkatautia vastaan ja jos toimituspäivänä ei ole sallittua kuljettaa eläimiä tilalta teurastamoon direktiivin 85/511/ETY 9 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti."

6 Asetuksen N:o 1046/2001 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Eläimet on punnittava ja tapettava toimituspäivänä siten, ettei eläintauti pääse leviämään.

Ne on kuljetettava viipymättä renderointilaitokseen — —.

Eläimet voidaan kuitenkin kuljettaa teurastamoon, jossa ne on teurastettava välittömästi, ja ne voidaan varastoida kylmävarastoon ennen kuljetusta renderointilaitokseen. Teurastus- ja varastointimenettelyn on tapahduttava liitteen II määräysten mukaisesti.

— —"

7 Tuon asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa säädetään tuen määrästä seuraavasti:

"Edellä 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuksi tueksi vasikoille vahvistetaan tilalta lähdettäessä 200 euroa 100 kilogrammalta elopainoa. Sellaisten vasikoiden, joiden keskipaino erää kohden on yli 260 kilogrammaa, tuki ei voi olla suurempi kuin tuki, joka on vahvistettu vasikoille, joiden keskipaino erää kohden on 260 kilogrammaa."

8 Asetuksen N:o 1046/2001 liitteessä II olevan 1 kohdan mukaan "eläimet on punnittava kuormittain ja teurastettava toimituspäivänä teurastamossa".

Kansallinen lainsäädäntö

9 Suu- ja sorkkataudin torjumiseksi suojelun ja valvonnan kohteena olevia alueita koskevasta ostotuesta annetun asetuksen (Stcrt. 2001, nro 82), sellaisena kuin se on muutettuna 14.5.2001 tehdyllä päätöksellä (Stcrt. 2001, nro 93; jäljempänä tukiasetus), joka tuli voimaan 27.4.2001, 1 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

— —

n. erällä: lihavasikoita — — jotka yksi ainoa yritys kuljettaa yhdellä ainoalla kuljetusvälineellä tilalta."

10 Tukiasetuksen 2 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Ministeriö myöntää seuraavissa pykälissä säädettyjen edellytysten täyttyessä hakemuksesta tukea hävitettäviksi tarkoitettujen lihavasikoiden ostoon. — —"

11 Tukiasetuksen 5 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Edellä 3 §:n 2 momentissa säädetyn hävitettäviksi tarkoitettujen lihavasikoiden ostoon myönnettävän tuen määrä on 440,74 guldenia [200 euroa] 100 kilogrammalta elopainoa, eikä se voi olla suurempi kuin tuki, joka on vahvistettu eläimille, joiden keskipaino erää kohden on 260 kilogrammaa eläintä kohden."

Tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymys

12 Elshof toimitti 12.5.2001 257 lihavasikkaa hävitettäviksi. Nämä vasikat kuljetettiin neljällä kuorma-autolla ja kunkin kuormat punnittiin erikseen.

13 Ministeriö teki 29.6.2001 näitä neljää vasikkakuormaa koskevat neljä päätöstä. Se myönsi kullakin päätöksellä Elshofille kuhunkin kyseiseen kuormaan rajoittuvan tuen. Tukiasetuksen mukaisesti se nimittäin katsoi jokaisen kuorman olevan erillinen erä.

14 Elshof .teki 7.8.2001 näistä neljästä päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Se väitti, että kaikkia samana päivänä sen yrityksestä kuljetettuja eläimiä oli pidettävä yhtenä ainoana eränä eikä neljänä erillisenä eränä. Elshofilla oli näin oikeus saada tuki, jonka määrä oli 32 563 euroa suurempi kuin sen tosiasiallisesti saama tuki.

15 Ministeriö hylkäsi nämä oikaisuvaatimukset 2.11.2001 tekemillään päätöksillä viitaten tukiasetuksessa olevaan käsitteen "erä" määritelmään.

16 Elshof nosti näistä hylkäämispäätöksistä kanteen College van Beroep voor het bedrijfslevenissä, ja viimeksi mainittu kysyy, onko tukiasetuksessa oleva käsite "erä" ristiriidassa asetuksen N:o 1046/2001 4 artiklan 3 kohdassa olevan käsitteen kanssa, kun viimeksi mainittua luetaan yhdessä sen liitteessä II olevassa 1 kohdassa olevan käsitteen "kuorma" kanssa.

17 Tässä tilanteessa College van Beroep voor het bedrijfsleven päätti lykätä asian ratkaisemista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko asetuksen N:o 1046/2001 4 artiklan 3 kohdassa olevalla käsitteellä 'erä' sama merkitys kuin tämän asetuksen liitteessä II olevassa 1 kohdassa käytetyllä käsitteellä 'kuorma' vai onko 'erällä' katsottava tarkoitettavan kaikkia niitä eläimiä, jotka

maatalousyritys toimittaa samana päivänä tai saman ostopäätöksen nojalla hävitettäviksi?"

Ennakkoratkaisukysymys

18 Alankomaiden hallitus toteaa, ettei asetuksessa N:o 1046/2001 eikä muissakaan yhteisön oikeuden säännöksissä määritellä tarkasti tuon asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa esiintyvää käsitettä "erä". Jäsenvaltioilla on yhteisön määritelmän puuttuessa toimivalta määrittää tämä käsite, ja ne voivat antaa sille saman merkityksen kuin saman asetuksen liitteessä II olevassa 1 kohdassa käytetylle käsitteelle "kuorma".

19 Komissio väittää, että kun otetaan huomioon asetuksen N:o 1046/2001 tavoite, joka on suu- ja sorkkataudin vastaisista toimista vasikantuottajille aiheutuvien haitallisten taloudellisten seurausten lieventäminen, käsitettä "erä" on tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan kaikkia niitä eläimiä, jotka maatalousyritys toimittaa samana päivänä saman ostopäätöksen perusteella hävitettäviksi.

20 Tältä osin on ensinnäkin muistutettava, että tuon asetuksen 1 artiklan 3 kohdassa säädetään, että tuki myönnetään "vasikoiden toimittamisesta". Tämä tuki on saman asetuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaan "200 euroa 100 kilogrammalta elopainoa" toimitettujen eläinten lukumäärästä ja näiden eläinten yksittäisestä painosta riippumatta.

21 Asetuksen N:o 1046/2001 2 ja 3 artiklassa olevista useista eri viitauksista "toimituspäivään" ilmenee, että tukea voidaan myöntää sellaiselle toimitukselle, joka muodostuu kaikista saman päivän aikana toimitetuista vasikoista.

22 Tuon asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa säädetään tukikatto, joka ilmaistaan keskipainona erää kohden. Tässä säännöksessä säädetään, että "sellaisten vasikoiden, joiden keskipaino erää kohden on yli 260 kilogrammaa, tuki ei voi olla suurempi kuin tuki, joka on vahvistettu vasikoille, joiden keskipaino erää kohden on 260 kilogrammaa".

23 Asetuksessa N:o 1046/2001 ei millään tavoin nimenomaisesti viitata jäsenvaltioiden oikeuteen määrittää käsitteen erä merkitys ja soveltamisala. Kyse on siis yhteisön oikeuden itsenäisestä käsitteestä, jonka tulkintaa etsittäessä on otettava huomioon asetuksen N:o 1046/2001 4 artiklan 3 kohdan asiayhteys ja tällä asetuksella tavoiteltu päämäärä (ks. vastaavasti asia 327/82, Ekro, tuomio 18.1.1984, Kok. 1984, s. 107, 11 kohta; asia C-287/98, Linster, tuomio 19.9.2000, Kok. 2000, s. I-6917, 43 kohta ja asia C-373/00, Adolf Truley, tuomio 27.2.2003, Kok. 2003, s. I-1931, 35 kohta).

24 Alankomaiden hallitus katsoo tältä osin, että asetuksen N:o 1046/2001 4 artiklan 3 kohdassa oleva käsite "erä" voidaan samaistaa saman asetuksen liitteessä II olevassa 1 kohdassa mainittuun käsitteeseen "kuorma".

25 Kyseisen käsitteen "erä" kirjaimellinen tulkitseminen on kuitenkin vastoin saman hallituksen esittämää tulkintaa. Erällä tarkoitetaan yleensä näet sellaisten tavaroiden muodostamaa kokonaisuutta, joita ei myydä erikseen. Se seikka, että tavarat toimitetaan eri kuormissa, ei siis estä sitä, että ne katsotaan eräksi, kunhan nämä tavarat on myyty yhtenä kokonaisuutena.

26 Lisäksi se, että yhteisöjen lainsäätäjä käyttää asetuksessa N:o 1046/2001 kahta käsitettä "erä" ja "kuorma", ensin mainittua 4 artiklan 3 kohdassa ja jälkimmäistä liitteessä II olevassa 1 kohdassa, vahvistaa sen, että näiden kahden käsitteen merkitys ei ole sama.

27 Koska sellaisella vasikoiden toimittamisella, jolle voidaan myöntää tukea, tarkoitetaan kyseisessä asetuksessa samana päivänä toimitettujen vasikoiden muodostamaa kokonaisuutta, käsitteellä erä, sellaisena kuin se on tuon saman asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa, on, kuten tämän tuomion 21 kohdasta ilmenee, siis katsottava tarkoitettavan kaikkia niitä vasikoita, jotka tuottaja toimittaa hävitettäviksi samana päivänä saman myyntitoimenpiteen perusteella.

28 Toiseksi on tutkittava, onko tämä kyseisen käsitteen kirjaimellinen tulkinta asetuksen N:o 1046/2001 tavoitteena olevan päämäärän mukainen.

29 Tältä osin on muistutettava, että kyseisen asetuksen tavoitteena ei ole ainoastaan suu- ja sorkkataudin leviämisen estäminen vaan myöskin tämän eläintaudin esiintymisalueille sijoittautuneiden tuottajien taloudellinen avustaminen.

30 Asiakirjoista ilmenee, että koska käsitteet "erä" ja "kuorma" on tukiasetuksessa rinnastettu toisiinsa, Elshof on saanut samana päivänä toimitetuista neljästä vasikkakuormasta 101 077 euron suuruisen tuen. Jos vasikat olisi kuormattu yhteen ainoaan kuorma-autoon, se olisi saanut 133 640 euron suuruisen tuen, koska tuossa tapauksessa toimitettuja eläimiä olisi kyseisen asetuksen 1 §:n mukaisesti pidetty yhtenä ainoana eränä.

31 Kyseisen asetuksen soveltamisesta seuraava käsitteen "erä" rinnastaminen käsitteeseen "kuorma" aiheuttaa sen, että valittu kuljetusväline saattaa huomattavasti vaikuttaa tuottajan saaman tuen määrään, vaikka asetuksen N:o 1046/2001 säännösten mukaan ainoastaan samana päivänä toimitettujen vasikoiden painon pitäisi olla tässä suhteessa ratkaiseva seikka.

32 Jos sitä vastoin käsitteen "erä" kirjaimellinen tulkinta hyväksytään, tuottajan valitsema kuljetusväline ei voi vaikuttaa tuen määrään. Tällä tulkinnalla voidaan siis parhaiten edistää asetuksen N:o 1046/2001 tavoitteen toteutumista.

33 Alankomaiden hallitus huomauttaa vielä, että poikkeuksellisista markkinoiden tukitoimenpiteistä sianliha-alalla Alankomaissa 3 päivänä maaliskuuta 1997 annetun komission asetuksen (EY) N:o 413/97 (EYVL L 62, s. 26) 4 artiklan 4 kohdan perusteella myönnettyjen tukien täytäntöönpanoa koskevassa vahvistamismenettelyssä, joka on johtanut tuomion antamiseen asiassa C-318/02, Alankomaat v. komissio (tuomio 24.2.2005, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa), on nimenomaisesti hylätty käsitteen "erä" sellainen tulkinta, että sillä tarkoitettaisiin kaikkia yhdeltä tuottajalta peräisin olevia, saman päivän aikana toimitettuja eläimiä.

34 On kuitenkin todettava, että asetuksen N:o 413/97 4 artiklan 4 kohdassa säädetään tiettyjen eläinten, eli porsaiden, jakamisesta eri luokkiin niiden eri tukitasoja vastaavan painon mukaan. Vaikka tässä asetuksessa viitattaisiinkin keskipainoon erää kohden kutakin eläinluokkaa ja sitä vastaavaa tukea määritettäessä, sillä pyritään todellisuudessa myöntämään eläinten perusteella tukia, jotka on suhteutettu eläinten yksittäisiin painoihin (ks. em. asia Alankomaat v. komissio, tuomion 89–91 kohta).

35 Asetuksella N:o 1046/2001 ei sitä vastoin säädetä eri vasikkaluokkia vastaavista useista tukieristä. Kuten edellä tämän tuomion 20 kohdassa on todettu, tuki on "200 euroa 100 kilogrammalta elopainoa" vasikkojen yksittäisestä painosta riippumatta.

36 Tästä seuraa, että toisin kuin asetuksessa N:o 413/97, asetuksen N:o 1046/2001 4 artiklan 3 kohdassa olevan käsitteen "erä" kirjaimellisella tulkinnalla ei aiheuteta

vaaraa siitä, että tuottaja saisi liian suuren tuen siitä eläinluokasta, jonka se toimittaa hävitettäväksi.

37 Kaikesta edellä lausutusta seuraa, että asetuksen N:o 1046/2001 4 artiklan 3 kohdassa olevalla käsitteellä "erä" tarkoitetaan kaikkia niitä vasikoita, jotka tuottaja toimittaa samana päivänä saman myyntitoimenpiteen nojalla hävitettäviksi.

Oikeudenkäyntikulut

38 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Poikkeuksellisista markkinoiden tukitoimenpiteistä sianliha- ja vasikanliha-alalla Alankomaissa 30 päivänä toukokuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1046/2001 4 artiklan 3 kohdassa olevalla käsitteellä "erä" tarkoitetaan kaikkia niitä vasikoita, jotka tuottaja toimittaa samana päivänä saman myyntitoimenpiteen nojalla hävitettäviksi.

Allekirjoitukset